

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Celal FIRAT

İstanbul Milletvekili

Tekirdağ'ın Marmaraereğlisi ilçesi, Çeşmeli Mahallesi sınırlarında bulunan eski NATO kabul limanı ve geri sahasına ilişkin yük limanı, kimyasal sanayi ve kimyasal depolama kullanımını öngören planların yeniden gündeme taşındığı anlaşılmaktadır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı eliyle yürütülen hazırlıkların; bölgenin deprem riski, zayıf zemin yapısı, yeraltı suyu duyarlılığı, kıyı ekosistemi ve turizm-tarım odaklı gelişme potansiyeli üzerindeki etkileri bakımından ciddi sakıncalar içerdiği ifade edilmektedir.

Yaklaşık 1,47 milyon m² büyüklüğündeki alanın hem deniz tarafında geniş bir dolgu sahası, hem de kara tarafında kimyasal yük depolama/liman-lojistik amaçlı kullanımına açılması; ilçenin 300 bine yaklaşan yaz nüfusu, içme suyu kaynakları (Türkmeneli Göleti başta olmak üzere), kıyı turizmi, ikinci konut ekonomisi ve tarımsal üretimi üzerinde geri döndürülemez tahribat riski yaratmaktadır.

Yerel halk, çevre örgütleri, meslek odaları ve uzmanlar; kimyasal depolama, liman genişlemesi, iltisak hattı ve düz cam tesisi gibi bileşenlerin parçalara ayrılarak ayrı ayrı planlanmasının kümülatif etkiyi gizlediğini, bu nedenle “kümülatif ÇED” ve “stratejik çevresel değerlendirme” yapılmadan ilerlenmesinin hukuken ve bilimsel olarak sakıncalı olduğunu vurgulamaktadır.

Bölgedeki ağır sanayi girişimlerinin geçmişte (2017–2018 döneminde) yoğun toplumsal itiraz ve yargı kararları sonucunda durduğu; ancak aynı içerikteki projelerin revizyonlarla yeniden gündeme taşınmasının çevre hukuku açısından “tekrar eden ve parçalı onay süreçleri” sorununu derinleştirdiği belirtilmektedir.

Ayrıca Çorlu–Ergene havzasında kronikleşmiş hava kirliliği, VOC ve ağır metal yükü nedeniyle bölgenin Sürekli Emisyon İzleme Sistemi (SEİS) kapsamının genişletilmesi gerekirken, yeni kimyasal depolama ve liman kapasitesi artışının ek yük yaratacağı; Türkmeneli Göleti ve kıyı yeraltı suyu hatlarının sızıntı ve taşınım riski altında kalacağı ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Marmaraeğlisi-Çeşmeli'deki eski NATO limanı arazisi için hazırlanan liman, kimyasal sanayi ve depolama planları hangi kurum ve şirketlerce yürütülmektedir. Bu planlamanın yeniden başlatılmasının gerekçesi nedir?
2. Söz konusu planlar için kümülatif ÇED veya stratejik çevresel değerlendirme çalışması yapılmakta mıdır? Yapılmıyorsa bölgenin deprem, kıyı dolgu, zayıf zemin ve yeraltı suyu riskleri birlikte değerlendirilecek midir?
3. Deniz dolgu alanı ve geri saha düzenlemeleri için alınmış veya alınacak izinlerde, kıyıların "devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu" yönündeki anayasal ilke nasıl gözetilmektedir?
4. Türkmeneli Göleti ve yakın çevresinde kimyasal depolama faaliyetlerinin yaratacağı sızıntı, taşınım ve kirlilik risklerine karşı Bakanlığınızın öngördüğü koruma tedbirleri nelerdir?
5. Bölgedeki SEİS kapsamının genişletilmesi ve filtre yatırımı yapmayan tesislere faaliyet durdurma yaptırımı uygulanacak mıdır?
6. Marmaraeğlisi'nin turizm, kültürel miras (Perinthos/Herakleia), kıyı ekonomisi ve tarımsal üretim açısından taşıdığı potansiyel dikkate alındığında, kimyasal depolama yerine "mavi-yeşil ekonomi" odaklı alternatif kalkınma senaryoları değerlendirilmiş midir?